

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Р1 133/2021
25.03.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у извршном поступку извршног повериоца Агроиндустријско комерцијалне банке „АИК Банка“ АД из Београда, против извршног дужника АА из .., ради наплате новчаног потраживања, одлучујући о сукобу стварне надлежности између Привредног суда у Нишу и Основног суда у Нишу, на седници одржаној 25.03.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

За поступање у овом предмету, **СТВАРНО ЈЕ НАДЛЕЖАН** Основни суд у Нишу.

Образложење

Основни суд у Нишу, решењем Ии 3984/20 од 05.11.2020. године, огласио се стварно ненадлежним за поступање у овом предмету и одлучио да по правноснажности решења списе предмета уступи Привредном суду у Нишу, као стварно и месно надлежном суду за поступање. У образложењу је указао, да је извршни поверилац предложио извршење на основу извршне исправе, заложне изјаве у којој су означени привредни субјекти и то извршни поверилац као заложни поверилац и заложни дужници „ББ“ ДОО из ... и „ВВ“ ДОО из Затим, како је заложна изјава која представља извршну исправу у смислу одредбе члана 41. став 1. тачка 4. Закона о извршењу и обезбеђењу, сачињена између привредних субјеката, у смислу одредбе члана 25. став 1. тачка 1. Закона о уређењу судова, да је за поступање у овом извршном предмету стварно надлежан Привредни суд у Нишу, ради одређивања и спровођења извршења на основу извршне исправе која се односи на привредне субјекте. При том, да је извршни поверилац у предлогу за извршење означио као извршног дужника физичко лице АА из ..., као власника хипотекарне непокретности, али да то није од утицаја на другачију одлуку тог суда у конкретној ситуацији.

Привредни суд у Нишу, није прихватио стварну надлежност, већ је уз допис Ии 58/2021 од 03.03.2021. године, списе предмета доставио Врховном касационом суду, ради одлучивања о сукобу стварне надлежности између судова разне врсте. У образложењу је указао, да је основни суд занемарио чињеницу да је као извршни дужник у предлогу за извршење наведено физичко лице, АА из ..., као потенцијални власник хипотекарне непокретности, као и да је навео да то није од значаја за одлуку суда о надлежности. Међутим, да је то управо одлучна чињеница која исцрпљује могућност непосредне примене члана 25. став 1. тачка 1. Закона о уређењу судова.

Врховни касациони суд је одлучујући о сукобу стварне надлежности на основу одредбе члана 22. став 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 49/13 - УС, 74/13 - УС, 55/14, 87/18 и 18/20), а у вези одредбе члана 39. Закона о извршењу и обезбеђењу („Службени гласник РС“, бр. 106/15, 106/16 – аутентично тумачење, 113/17 – аутентично тумачење, 54/19 и 9/20 – аутентично тумачење) и одредбе члана 30. став 2. Закона о уређењу судова „Службени гласник РС“ бр. 116/08, 104/09, 101/10, 31/11, 78/11, 101/11, 101/13, 40/15, 106/15, 13/16, 108/16, 113/17, 65/18 - УС, 87/18 и 88/18 - УС), утврдио да је за поступање у овом предмету стварно надлежан Основни суд у Нишу.

Иницијални акт, предлог за извршење на основу извршне исправе (заложне изјаве) је 30.10.2020. године поднет Основном суду у Нишу. У предлогу је извршни поверилац означен као Агроиндустријско комерцијална банка „АИК Банка“ АД из Београда, а извршни дужник као АА из Према наводима из предлога извршни поверилац „АИК Банка“ АД из Београда и Привредно друштво „ВВ“ Д.О.О. из ... су закључили уговор о кредиту (фотокопија истог је приложена уз иницијални акт) и истим уговором је кориснику кредита одобрен износ од 3.500.000 евра у динарској противвредности. На основу уговора о кредиту, извршни дужник „ББ“ Д.О.О. из ... је оверио пред Основним судом у Нишу заложну изјаву ОвІ .../...од 26.06.2013. године, на основу које је у корист извршног повериоца уписана хипотека у листу непокретности број ... КО, на непокретностима ближе одређеним у предлогу (фотокопија заложне изјаве је приложена уз предлог). Према садржини заложне изјаве, а ради реализације одредби уговора о приступању дугу закљученом 26.06.2013. године између „ББ“ ДОО из ..., чији је директор ГГ, као приступиоца дугу и „АИК Банке“ као повериоца из уговора о кредиту „ВВ“ Д.О.О. из ..., као корисником - дужником, са свим будућим анексима истог уговора и другим правним документима којима се регулишу међусобна права и обавезе уговорних страна поводом предметног правног посла, које потраживање између осталог чини главница кредита у износу од 3.500.000 евра, иста је потписана од стране ГГ у својству законског заступника „ББ“, Друштво са ограниченом одговорношћу (према потврди Основног суда у Нишу ОвІ .../... од 26.06.2013. године.

Одредбом члана 22. став 2. Закона о уређењу судова је прописано да, основни суд у првом степену суди у грађанскоправним споровима ако за поједине од њих није надлежан други суд и води извршне ванпарничне поступке за које није надлежан неки други суд. Одредбом члана 25. став 1. овог закона, да, привредни суд у првом степену суди у споровима између домаћих и страних привредних друштава, предузећа, задруга и предузетника и њихових асоцијација (привредни субјекти), у споровима који настану између привредних субјеката и других правних лица у обављању делатности привредних субјеката, као и кад је у наведеним споровима једна од странака физичко лице ако је са странком у односу материјалног супарничарства. Одредбом става 2. овог члана између осталог, да, привредни суд одређује и спроводи извршење на основу извршних и веродостојних исправа када се односе на лица из става 1. тачка 1. овог члана, одређује и спроводи извршење и обезбеђење одлука привредних судова, а одлука изабраних судова само када су донете у споровима из става 1. тачка 1. овог члана.

Одредбом члана 15. став 1. ЗПП је прописано да, суд оцењује по службеној дужности, одмах по пријему тужбе, да ли је надлежан и у којем је саставу надлежан, на

основу навода у тужби и на основу чињеница које су суду познате. Одредбом става 2. овог члана, да, ако се у току поступка промене околности на којима је заснована надлежност суда или ако тужилац смањи тужбени захтев, суд који је био надлежан у време подношења тужбе остаје и даље надлежан и ако би услед ових промена био надлежан други суд исте врсте.

Према томе, како је у предлогу за извршење на основу извршне исправе, заложне изјаве, извршни дужник означен као физичко лице (АА из ...) и предложено извршење на основу заложне изјаве, која се односи на привредне субјекте из члана 25. став 1. тачка 1. Закона о уређењу судова, то је за поступање у овом извршном предмету стварно надлежан Основни суд у Нишу, на основу одредбе члана 22. став 2. Закона о уређењу судова, с обзиром на то да је извршни дужник означен као физичко лице и да нису испуњени услови за заснивање стварне надлежности привредног суда из одредбе члана 25. став 2. Закона о уређењу судова.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 22. став 2. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић